

Øko, fritgående eller konventionel: Sådan har din kotelet haft det

Der er mange slags svin at vælge imellem. Her kan du få styr på deres vilkår.

Fødevarer 21. maj 2015 kl. 11.31

Mette Guldagger

Journalist

Hakkekødet til frikadellerne ser ens ud i supermarkedets kølediske, uanset om kødet stammer fra fritgående, konventionelle eller økologiske svin.

Men svinene har haft vidt forskellige liv, viser en gennemgang af Fødevarerstyrelsens velfærdsregler og produkter med særlige krav fra Dyrenes Beskyttelse.

Som udgangspunkt skal alt dansk svinekød som minimum leve op til kravene for 'konventionelle grise'.

Det gælder også svinekød, som sælges med branchens egne mærker, som for eksempel 'Bornholmergrisen' eller 'Den Go'e Gris'. Branchen definerer selv, hvilke yderligere specifikke krav der er til produktionen af disse grise (hvis der er nogen).

Men for økologiske grise og fritgående grise skal der være langt mere velfærd, end for de konventionelle. NaturErhvervsstyrelsen kontrollerer hvert år, om de økologiske svinebrug lever op til reglerne.

Herunder kan du se nogle af de vilkår, som svinene lever under, både slagtesvinene og søerne, som føder dem:

Økologiske grise (med Ø-mærke eller EU's øko-mærke):

Soens forhold: Søerne skal altid kunne bevæge sig frit og have permanent adgang til udendørs arealer. Søerne går i grupper, undtagen i de sidste stadier af drægtighedsperioden og når de giver mælk. De må IKKE fikseres i bokse eller bindes.

Pattegrise: Smågrisene skal være hos soen i mindst 40 dage efter fødslen. Haler og tænder må ikke klippes eller slibes (undtagen ved dokumenterede halebidsproblemer).

Slagtesvin: Også slagtesvinene skal have permanent adgang til det fri. Fra midt april til november skal de have adgang til græs, når vejret tillader det. Minimum staldplads til et slagtesvin på 100 kg:1,3 kvadratmeter. (2,30 kvadratmeter, hvis pakken er mærket med Dyrenes Beskyttelses mærke).

Der må godt være spaltegulv i stalden, men kun på halvdelen af gulvet, og ikke i liggearealer. Der skal være rigeligt med tør strøelse, som grisene kan rode i.

Fodret skal som udgangspunkt være økologisk (dog kan fem procent være ikke-økologisk i en overgang).

Medicin: Medicin må kun gives ved sygdom og kun ved diagnose af dyrlæge.

Fritgående grise med Dyrenes Beskyttelses mærke:

Soens forhold: Søerne holdes helt eller delvist på friland. Soen »farer« - dvs. føder udendørs i hytter og går ude med pattegrisene, indtil de fravænnenes. Man kan dog vælge at lade søerne gå inde i den periode, hvor de bedækkes og er drægtige. Her er der dog krav om adgang til et udeareal.

Pattegrise: Smågrisene er hos soen mindst 30 dage efter fødslen. Haler må ikke klippes (undtagen ved dokumenterede halebidsproblemer)

Slagtesvin: Slagtesvin skal have adgang til udendørsarealer. I stalden skal der være minimum 1,25 kvadratmeter pr. svin på 100 kg.

Slagtesvin skal have rigelige mængder halm.

Ud over Fødevarestyrelsens stikprøvekontroller aflægges frilandsproducenter mindst 1 årligt kontrolbesøg fra Dyrenes Beskyttelses kontrollører.

Medicin: Medicin må kun gives ved sygdom og kun ved diagnose af dyrlæge

Konventionelle grise:

Soens forhold: Drægtige søer skal være løse i grupper fra pattegrisene fravænes godt 20 dage efter fødslen eller fra de indsættes i løbeafdelingen frem til indsættelse i farestalden (der hvor de skal fare (føde, red.)). Søerne må fikseres i bokse, men ikke bindes. Der er ingen krav om, at de skal have adgang til det fri.

Pattegrise: Pattegrise skal være hos soen mindst 28 dage, dog ned til 21 dage, hvis bestemte forhold overholdes. Det er tilladt at klippe haler og slibe tænder.

Slagtesvin: Slagtesvin har ingen adgang til udearealer. I stalden skal der være minimum 0,65 kvadratmeter per svin på 100 kg.

Der må være spaltegulv i 2/3 af stalde, der er taget i brug efter år 2.000, mens der kan være hele spaltegulve i stalde fra før det årstal.

Svinene skal have tilstrækkelig med halm eller andet materiale, de kan rode i.

Medicin: Medicin må kun gives ved sygdom. Men konventionelle grise får mindst 6 gange så meget antibiotika som økologiske grise, oplyser Dyrenes Beskyttelse.